

A door het jaar 23°
Maria Assumpta
10 september 2023

Eerste lezing (Ez. 33, 7-9)
Uit de profeet Ezechiël

God de Heer zegt:
'Mensenkind,
Ik heb jou als behoeder van het volk van Israël aangesteld.
Alles wat je van Mij te weten komt
moet je in mijn naam bij hen laten klinken.
Als Ik tegen een misdadiger zeg:
'Misdadiger, de dood zal je lot zijn.',
en jij waarschuwt die mens niet dat hij zich moet beteren,
dan zal die wel sterven door zijn eigen schuld,
maar ik zal er jou voor verantwoordelijk stellen.
Maar als je hem gewaarschuwd hebt
dat hij zijn leven moet beteren en hij betert zijn leven niet,
dan zal hij door zijn eigen schuld sterven,
en jij blijft ten volle leven.'

Tweede lezing (Rom 13,8-10)
Uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Rome

Broeders en zusters,
Zorg dat je tegenover niemand iets schuldig bent.
Laat jullie enige schuld de onderlinge liefde zijn.
Want als je mekaar liefhebt, dan voldoe je aan de hele wet.
De geboden:
geen echtbreuk plegen, niet doden, niet stelen, niet begeren,
en alle andere kan je immers samenvatten in dat ene woord:
Je zal je naaste liefhebben als jezelf.
De liefde berokkent de naaste geen enkel kwaad.
Liefde vervult de gehele wet.

Evangelie (Mt 18,15-20)
Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Matteüs

Eens zei Jezus tot zijn leerlingen:
Als je broer iets misdaan heeft,
moet je hem dat onder vier ogen zeggen.
Als hij naar je luistert, heb je je broeder gewonnen.
Maar als hij niet naar je luistert,
neem dan een of twee getuigen mee,
opdat elke verklaring kan worden bevestigd.
Maar als hij ook naar hen niet luistert,
zeg het dan tegen de gemeente.
Als hij zelfs naar de gemeente niet luistert,
beschouw hem dan als een goddeloze en een zondaar.
Ik verzeker jullie, wat jullie op aarde verbinden,
zal ook in de hemel verbonden zijn,
en wat jullie op aarde ontbinden,
zal ook in de hemel ontbonden zijn.

Ook verzeker Ik jullie:
als er twee van jullie eensgezind iets vragen hier op aarde,
om het even wat,
dan zullen ze het krijgen van mijn Vader in de hemel.
Want waar er twee of drie in mijn naam bijeen zijn,
daar ben Ik in hun midden.'

Homilie

Z en B,

Jesus zegt: 'Als je broer iets misdaan heeft, moet je hem dat onder vier ogen zeggen.'

Voorwaar geen eenvoudige opdracht.
Zeggen aan iemand die je ter harte gaat, dat hij/zij verkeerd doet, dat hij/zij fouten maakt.
Dat is wellicht van het moeilijkste wat bestaat.

We hebben er niet de minste problemen mee aan iemand te zeggen dat hij/zij iets goed doet,
dat alles in orde is. Iemand kunnen feliciteren doet zelfs deugd zowel aan wie de felicitaties
ontvangt als aan hem/haar die ze geeft.

Veel moeilijker wordt het om iemand ter zijde te nemen en te zeggen: "Weet je, zo kan het
niet verder, daar ben je fout in."
En dan kiezen we ervoor het daarbij te laten, het niet te willen weten en te zwijgen, en het
kwaad blijft bestaan.

Dat is niet nieuw.

Zo was het reeds 2600 jaar geleden, in de tijd van Ezechiël, en 2000 jaar geleden in de tijd
van Jezus van Nazareth.

Want beiden vonden het nodig om de mensen daarop te wijzen.

Ezechiël zegde dat men zelf schuld op zich laadt, als men nalaat de andere op zijn fouten te
wijzen. In de moderne rechtspraak heet dat 'schuldig verzuim'.

En Jezus vond het zelfs aangewezen om een hele procedure te voorzien: eerst aanspreken
onder vier ogen, dan met twee getuigen, en tenslotte aan de hele gemeenschap.

Nu heet dat wellicht: het gerecht zijn werk laten doen.

Z en B,

waar dit toe kan leiden is ons de laatste jaren bijzonder duidelijk geworden met de vele
gevallen van seksueel misbruik, zowel in de kerk als in andere maatschappelijke domeinen.
De nieuwe reeks 'Godvergeten', waarvan dinsdagavond op VRT Canvas de eerste aflevering
te zien was, maakt op bijzonder schrijnende wijze duidelijk hoe verwoestend dat misbruik
heeft ingewerkt op jonge mensen, kinderen nog, die het slachtoffer werden ook van priesters
en religieuzen.

En door de meeste slachtoffers werd erop gewezen dat iemand dat toch moest gezien
hebben, en er iets moest aan gedaan hebben. Maar dat men de andere kant uitkeek.

Of dat ze niet geloofd werden wanneer ze er met iemand over praatten.

Of dat de daders gewoon overgeplaatst werden naar ergens anders, en daar konden
herbeginnen.

Maar optreden tegen de schuldigen werd nagelaten.

Daartegen haalt de profeet Ezechiël bijzonder scherp uit: 'Als jij de misdadiger niet
waarschuwt, zal ik jou ervoor verantwoordelijk stellen.'

Z en B,

Wie ben ik om hier het proces te maken van al wie verantwoordelijkheid draagt in dit drama?
Het is ook niet mijn bedoeling.

Maar ik wil wel de vraag stellen hoe het komt dat men er zoveel moeite mee heeft om iemand te confronteren met het kwaad dat hij/zij doet. En daarin kunnen wij ook onszelf herkennen.

Een eerste motief kan zijn dat men het kwaad verkeerd inschat, en minimaliseert. Lang heeft men niet willen beseffen hoe verwoestend, zo een misbruik op een kind inwerkt.

Een ander objectief dat meespeelt is dat men geen schandaal wil verwekken, dat men de belangen van de organisatie – in deze de kerk – laat voorgaan op de zorg voor zwakke mensen.

Anderzijds verbergt men zich dikwijls achter een verkeerd begrepen vergevingsgezindheid. De daders moeten een nieuwe kans krijgen.

Dat klopt, maar het kwaad moet bestraft worden, daar hebben de slachtoffers recht op.

En het is niet omdat we veroordelen en bestraffen wat iemand verkeerd deed, dat we hem/haar alle kansen moeten ontnemen om zijn/haar leven te beteren.

Z en B,

Tegen het licht van die zware misbruikproblematiek kunnen wij lessen trekken voor ons eigen omgaan met mensen die fouten hebben gemaakt.

Iemand op zijn fouten wijzen betekent niet dat je de andere wil afwijzen of pijn wil doen, integendeel.

Je doet het om de andere vooruit te helpen, en om groter onheil te voorkomen, bij de schuldigen zelf, en ook bij hen, die door hen tekort worden gedaan.

Het is eigenlijk omdat je om de anderen bekommerd bent en hen helpen wilt.

Ja, iemand terechtwijzen is niet in tegenspraak met het liefdegebod van God, die ons zegt dat we allemaal broers en zussen zijn van mekaar.

Integendeel. Het opent de weg om mekaar de hand te reiken en uit te nodigen om een nieuwe weg in hun leven in te slaan.

Dat God voor ons een goede vader is, en wij allen broers en zusters van mekaar, is niet iets om alleen met woorden te belijden, maar om duidelijk te maken in ons omgaan met mekaar, ook op moeilijke momenten.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.